

CAULOMA (STONKA)

ROZDELENIE STONIEK PODĽA KONZISTENCIE
NAJČASTEJŠIE TYPY STONIEK PODĽA
SMERU ICH RASTU
TYPY RASTLÍN PODĽA KONZISTENCIE
STONIEK
PÚČIKY (GEMMA)
METAMORFÓZY STONKY

ROZDELENIE STONIEK PODĽA KONZISTENCIE

**Cauloma herbaceum (bylinná
stonka)**

- ◄ scapus (stvol)
- ◄ culmus (steblo)
- ◄ pasteblo

**Cauloma lignosum (drevnatá
stonka)**

NAJČASTEJŠIE TYPY STONIEK PODĽA SMERU ICH RASTU:

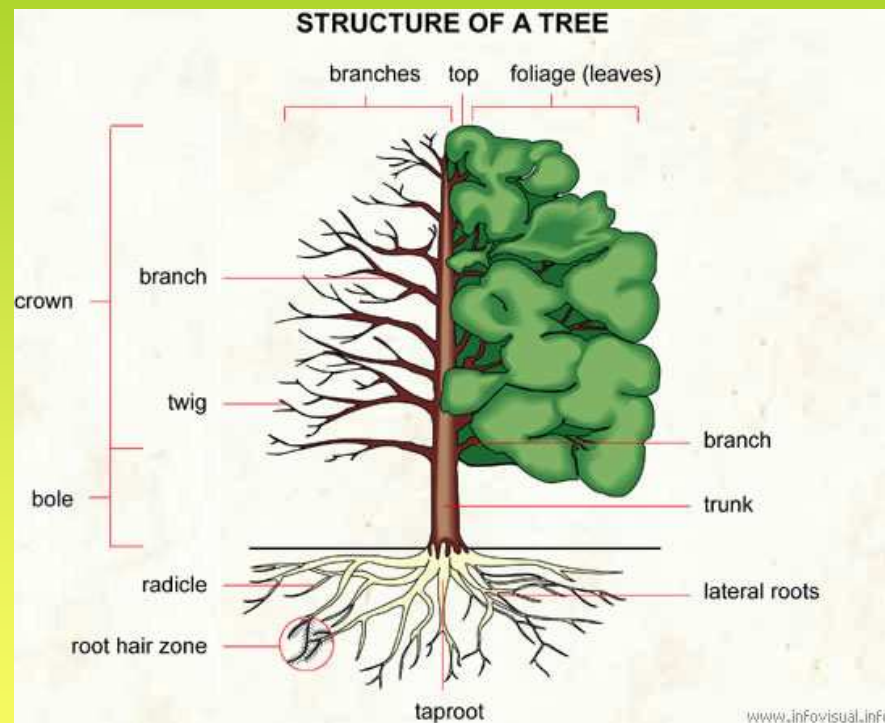
- **cauloma rectum** - priama stonka
- **cauloma flexum** - zakrivená stonka
- **cauloma arcuatum** - oblúkovitá stonka
- **cauloma nutans** - ovisnutá stonka
- **cauloma flexuosum** - sprehybaná stonka
- **cauloma decumbens** - poliehavá stonka
- **cauloma repens** - plazivá stonka

TYPY RASTLÍN PODĽA KONZISTENCIE STONIEK

- **BYLINA** - HERBA – rastlina so stonkou nedrevnatejúcou, na konci vegetačného obdobia odumierajúcou
- **POLOKER** - HEMILIGNIDA (SUFFRUTEX) – trvácá rastlina, ktorej dolné časti stonky drevnatejú, apikálne časti kvetonosných výhonkov sú bylinné a každoročne odumierajú (napr. *Salvia officinalis*, *Lavandula officinalis*)
- **KRÍČEK** - FRUTICULUS (NANOXYLA)- trvácá rastlina so stonkami husto rozkonárenými, drevnatejúcimi, zelenými, prezimujúcimi (napr. *Vaccinium myrtillus*, *Erica carnea*)
- **DREVINA** - LIGNIDA – rastlina s celou stonkou drevnatou, trvácou, s obnovovacími púčikmi na nadzemných, drevnatých stonkách
 - **KER** – FRUTEX – drevina s drevnatými stonkami, od bázy rozkonárenými
 - **STROM** – ARBOR – drevina so stonkou v dolnej časti nerozkonárenou (kmeň – truncus) prechádzajúcou v hojne rozkonárenú korunu (corona)

-LIANA – LIANA – drevina koreniaca v zemi, so stonkou celou drevnatou, málo rozkonárenou alebo nerozkonárenou, pružnou, ktorá vzpriamene môže rásť iba s oporou:

- ◀ opieravá liana (*Rubus*)
- ◀ koreňová liana (*Hedera*)
- ◀ úponkatá liana (*Vitis vinifera*)
- ◀ ovíjavá liana (*Lonicera caprifolium*)

PŮČIKY (GEMMA)

Podľa umiestnenia na rastline poznáme:

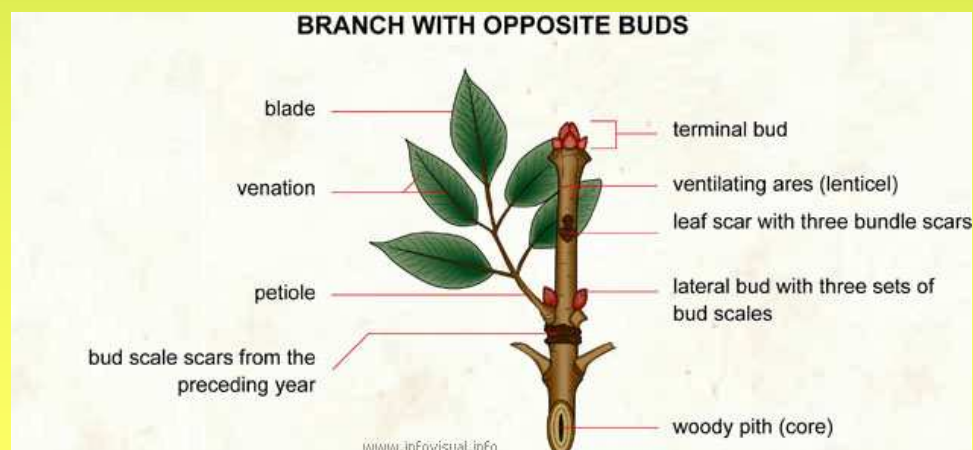
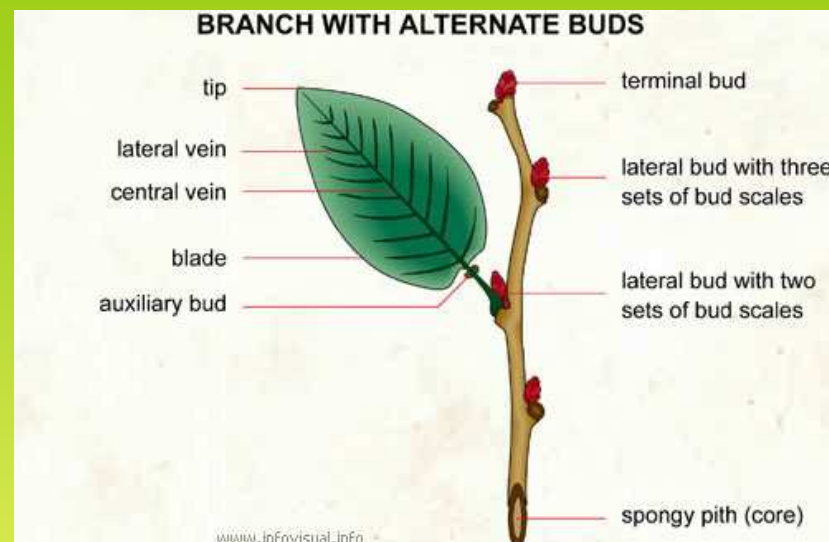
- **gemma terminalis** (vrcholový, terminálny púčik)
- **gemma pseudoterminalis**
- **gemma axilaris** (pazušný púčik)
- **gemma extraaxilaris** (mimopazušné púčiky)
- **rázsošný** (medzikonárový) púčik

Podľa krytia rozoznávame:

- **kryté púčiky** – chránené šupinami (napr. *Syringa vulgaris*)
- **nahé púčiky** (napr. *Viburnum lantana*)

Púčikové šupiny (tegmenta):

- **prchavé** (napr. *Salix*)
- **opadavé** (napr. *Aesculus hippocastanum*)
- **trvalé** (napr. *Pinus silvestris*, *Picea abies*)

METAMORFÓZY STONKY

POPLAZ (STOLON)

- podzemné (napr. *Solanum tuberosum*)
- nadzemné (napr. *Fragaria*, *Viola odorata*)

VÝBEŽKY

- intravaginálne (napr. *Festuca ovina*)
- extravaginálne (napr. *Festuca rubra*)

PODZEMKY (rhizoma)

STONKOVÉ HL'UZY

- podzemková hl'úza (napr. *Solanum tuberosum*)
- bázová hl'úza (napr. *Gladiolus*)
- nadzemná hl'úza (napr. *Brassica oleracea*)

SKRÁTENÁ STONKA (BRACHYBLAST

- fertilné brachyblasty (ovocné dreviny)
- sterilné brachyblasty (*Pinus*, *Larix*)
- krátky (napr. *Pinus silvestris*)
- uzlovitý (napr. *Malus*)
- trňovitý (napr. *Prunus spinosa*, *Crataegus monogyna*)

METAMORFÓZY STONKY

ASIMILAČNÉ STONKY

- **FYLOKLADIUM** – sploštený brachyblast (napr. *Asparagus*, *Ruscus*)
- **PLATYKLADIUM** – sústava sploštených stoniek
- **KLADODIUM**
- **STONKOVÉ ÚPONKY** (napr. *Vitis vinifera*)

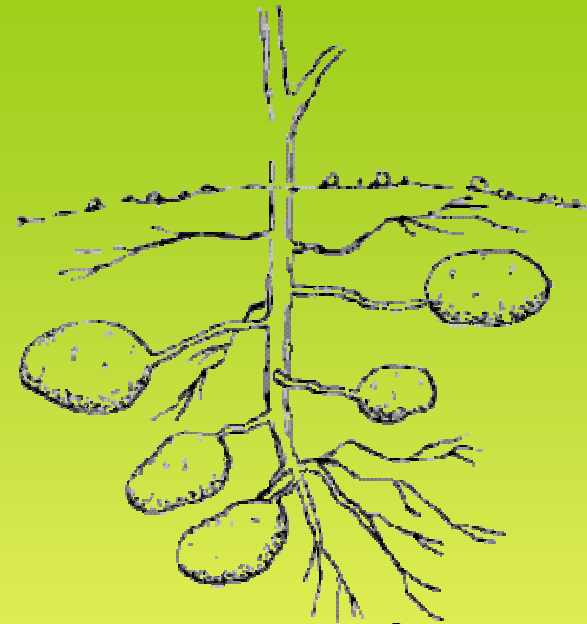
METAMORFÓZY STONKY

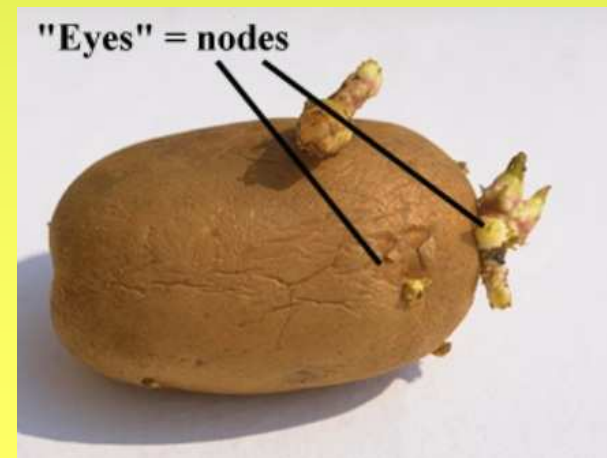
**Metamorfovaný hypokotyl –
hypokotylova hl'ouza**

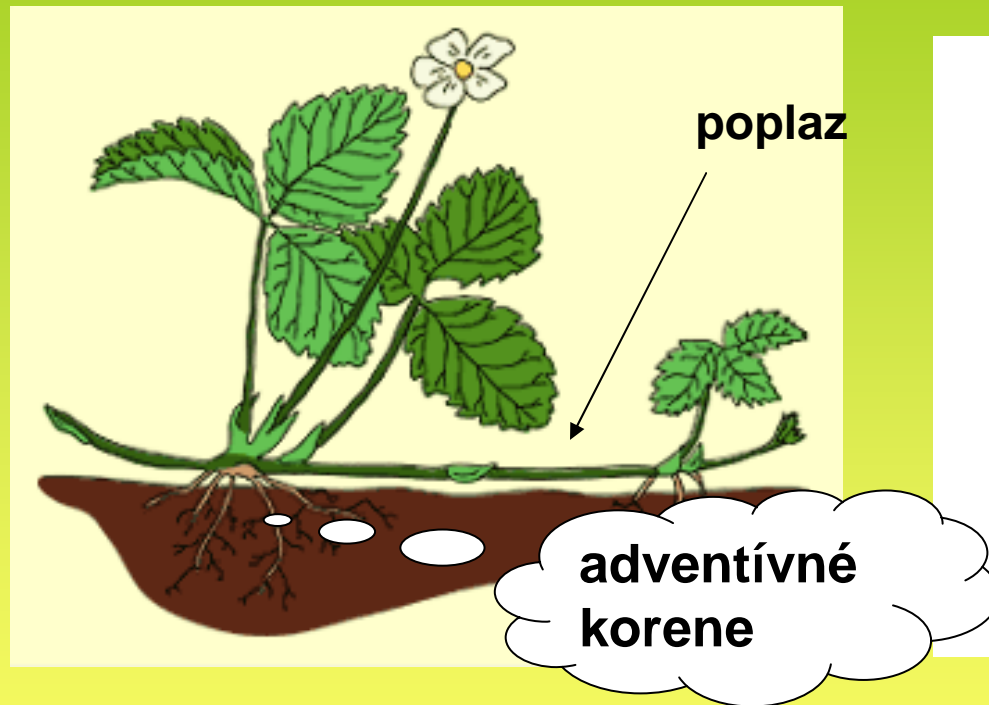
**Metamorfovaná stonka –
nadzemná stonková hl'ouza**

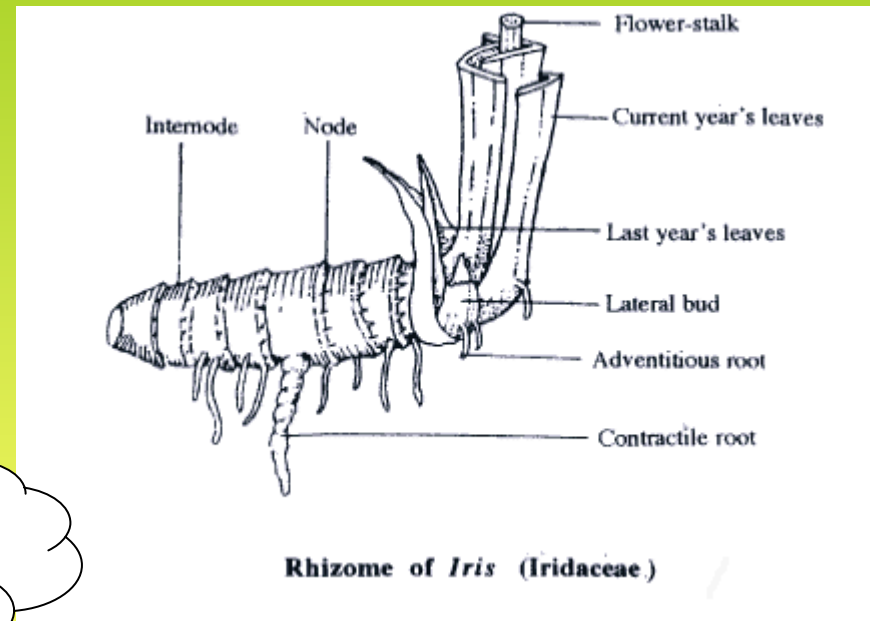
Podzemkové hl'ouzy

Metamorfované stonky

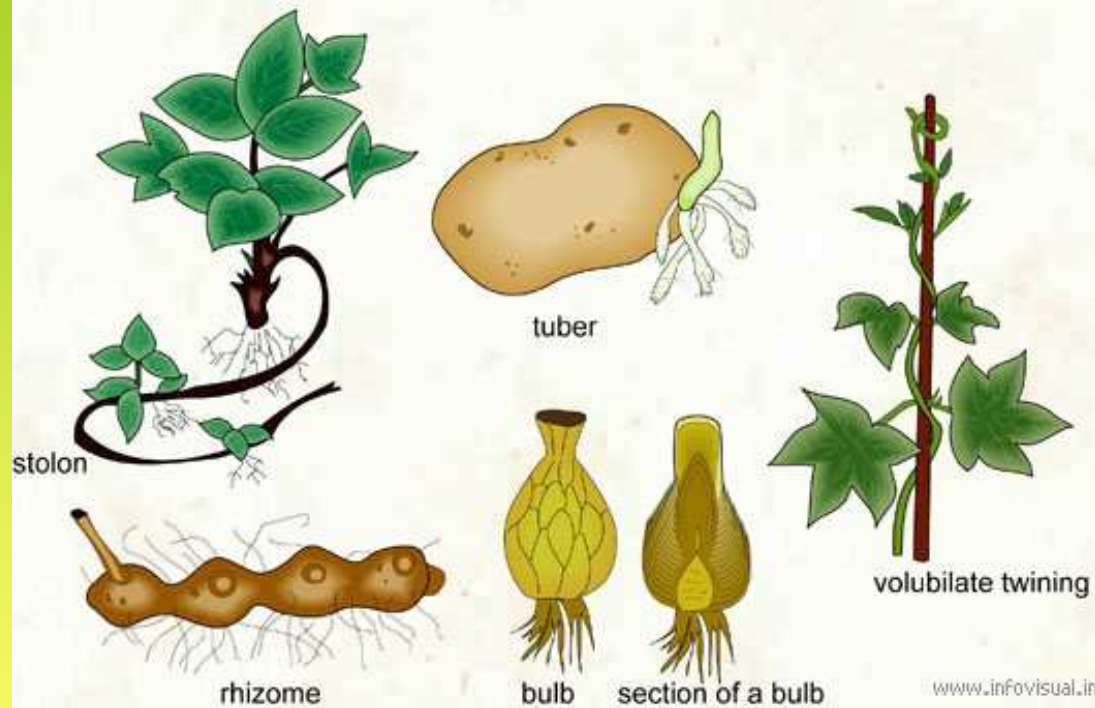
Nadzemný poplaz - *Fragaria*

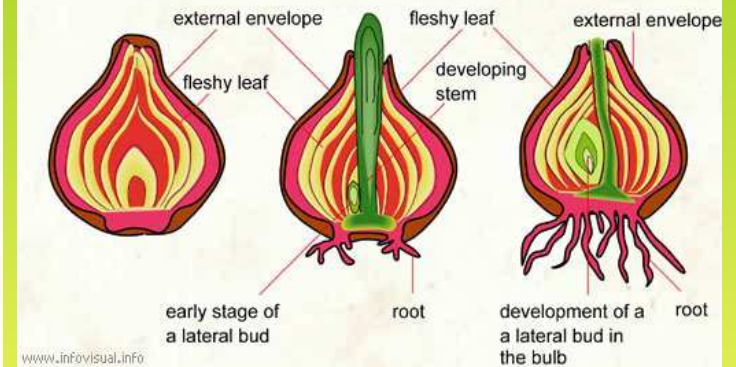
Podzemný poplaz - *Iris*

Rôzne typy stoniek

DIFFERENT TYPES OF STEMS

SECTION OF A TULIP BULB

... a teraz nejaké rarity ...

Sekvojova aleja

Baobabová toaleta

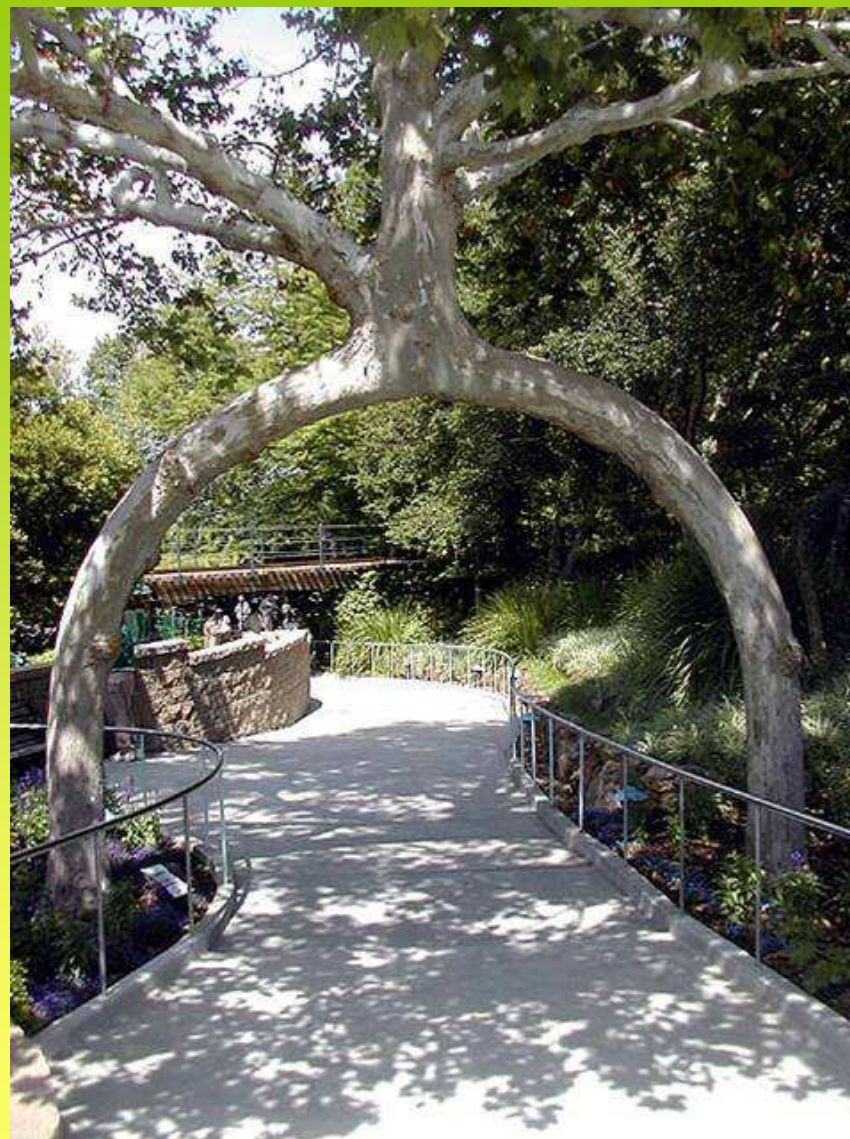
„Košíkový „ strom

**Gigantická sekvoja
„general Sherman“**

„Lustrový“ strom

„Dvojnohý“ strom

„Rebríkový“ strom

RASTOVÉ TYPY RASTLÍN

1. HAPAXANTNÁ (MONOKARPICKÁ) - RAZ PLODIACA RASTLINA

- a) **PLANTA ANNUELA - JEDNOROČNÁ RASTLINA**
(MONOCYKlicky HAPAXANTNÁ RASTLINA)
- b) **PLANTA MONOCARPICA BIENNIS - MONOKARPICKÁ,**
BICYKlickÁ RASTLINA - OZIMNÁ RASTLINA
- c) **PLANTA BIENNIS - DVOJROČNÁ RASTLINA - BICYKlicky**
HAPAXANTNÁ RASTLINA
- d) **PLANTA PLURIENNIS - VIACROČNÁ RASTLINA - RASTLINA**
POLYCYKlicky HAPAXANTNÁ
- e) **PLANTA EPHEMERA - EFEMÉRNA RASTLINA**

2. POLAKANTNÁ RASTLINA - PLANTA POLYCARPICA - **(POLYKARPICKÁ RASTLINA)**

- a) **PLANTA PERENNIS - PERENA - TRVÁCA RASTLINA -**
POLYKARPICKÁ, POLYCYKlickÁ RASTLINA
- b) **EPHEMEROID**